

ZZS ÚK

ZÁCHRANKA

ZPRAVODAJ ZDRAVOTNICKÉ ZÁCHRANNÉ SLUŽBY ÚSTECKÉHO KRAJE

IV. ROČNÍK

ČÍSLO 1 | ČERVENEC 2023

4 ÚSTECKÝ PODVEČER URGENTNÍ MEDICÍNY

Odborné i společenské setkání zdravotníků by nešlo realizovat bez významné spolupráce s Fakultou zdravotnických studií UJEP, kde se semináře konají.

8 RALLYE OSTROV 2023

Záchranáři museli prokázat při plnění úkolů své znalosti a dovednosti včetně spolupráce se složkami IZS.

13 ZÁCHRANÁŘI ZZS ÚK OSOBNOSTMI ROKU ÚSTECKÉHO KRAJE 2022

V kategorii dobrý skutek se stala osobností naše kolegyně a záchranářka Dita Pláničková.

Z obsahu čísla:

3 SLAVNOSTNÍ PŘEDÁNÍ NOVÝCH VÝJEZDOVÝCH SANITNÍCH VOZŮ PRO ZZS ÚK

Čtrnáct nových výjezdových sanitních vozů v celkové hodnotě přes 53 milionů korun si převzali záchranáři v úterý 28. března 2023.

4 ÚSTECKÝ PODVEČER URGENTNÍ MEDICÍNY

Odborné i společenské setkání zdravotníků by nešlo realizovat bez významné spolupráce s Fakultou zdravotnických studií UJEP, kde se semináře konají.

5 VÝCVIK LZS NA FERRATĚ LUŽICKÁ SPOJKA

Výcvik se konkrétně týkal záchrany z ferraty Lužická spojka pomocí slaněním ke zraněné osobě.

7 PREVENTIVNĚ VÝCHOVNÁ ČINNOST

Účastníky čekalo šest náročných soutěžních úkolů, na kterých si mohli prakticky vyzkoušet své znalosti v téměř realistických situacích.

8 RALLYE OSTROV 2023

Dva dny plné adrenalinu a zážitků z urgentní medicíny si připravili organizátoři pro 14 soutěžních posádek v rámci letošního, již 8. ročníku Metodického cvičení složek IZS – RALLYE OSTROV 2023.

11 MÁM VŠECHNY 4 KONČETINY ANEB POHLED ZPĚT NA 7 MĚSÍCŮ NA VÝCHODNÍ UKRAJINĚ

Ukrajina na mě působí jako dost placatá země, s výjimkou Zakarpatí, kde mají moc pěkné kopečky.

13 ZZS ÚSTECKÉHO KRAJE MÁ MEDAILOVÉHO TISKOVÉHO MLUVČÍ

Mezi TOP 3 nejlepšími komunikátory v kategorii Nejlepší mluvčí veřejného a neziskového sektoru se na třetím místě umístil tiskový mluvčí Zdravotnické záchranné služby Ústeckého kraje Prokop Voleník.

15 SETKÁNÍ S KOLEGY ZE SOUSEDNÍCH KRAJŮ

Květen je tradičně měsíc sblížování a my jsme tuto tradici podpořili návštěvou Zdravotnických záchranných služeb Karlovarského a Libereckého kraje.

Slovo ředitele

Milé kolegyně a kolegové,

je to již přes půl roku, co jsem převzal pomyslné kormidlo naší organizace. Společným úsilím se nám daří stále držet napnuté plachty ve větru událostí. Každý den není jen vyhlídková plavba, občas se musíme postavit i případné bouři. Díky vašemu pracovnímu úsilí však vždy tyto bouře úspěšně zvládneme. Blíží se čas dovolených, proto vám přeji co nejvíce možného odpočinku k načerpání nových sil, abychom mohli společně vést naši záchrannou loď správným směrem.

Váš Petr Bureš, ředitel

Slovo šéfredaktora

Milí čtenáři,

opět se k vám dostává náš zpravodaj a věřím, že každý si své oblíbené a zajímavé téma určitě najde. Prostřednictvím těchto řádků chci poděkovat všem, kteří svými články do tohoto čísla přispěli.

Přeji vám všem léto plné slunce, pohody a odpočinku.

Váš Prokop

zk Zdravotnická záchranná služba
Ústeckého kraje

Šéfredaktor: Prokop Voleník, DiS.;

Redakční rada:

Mgr.Bc. Petr Bureš, MBA, Ing. Bc. Ondřej Kounovský, MBA,

Mgr. et Mgr. Jan Trpišovský, Mgr. Bc. Lukáš Vais, DiS.,

PhDr. Otakar Fleischmann,

PhDr. Mgr. et Mgr. Patrik Christian Cmorej, Ph.D. MHA,

Kontakt: redakce@zssuk.cz,

Předtisková příprava a tisk: Aa Group s. r. o. Most
Zdravotnická záchranná služba Ústeckého kraje, příspěvková organizace,
Sociální péče 799/7A, 400 11 Ústí nad Labem,

Tel: +420 475 234 111, Fax: +420 475 234 540,

Email: info@zssuk.cz, Internet: www.zssuk.cz

Za obsahovou, jazykovou a stylistickou správnost odpovídá autor.

Slavnostní předání nových výjezdových sanitních vozů pro ZZS ÚK

V roce 2022 a 2023 ZZSÚK s podporou ÚK pořídila pro zabezpečení přednemocniční neodkladné péče v Ústeckém kraji 14 nových sanitních vozidel.

Čtrnáct nových výjezdových sanitních vozů v celkové hodnotě přes 53 milionů korun si převzali záchranáři v úterý 28. března 2023 dopoledne před sídlem ZZS Ústeckého kraje v Ústí nad Labem. Slavnostního předávání se zúčastnili zástupci Ústeckého kraje, Ing. Radim Laibl, radní pro

oblast zdravotnictví, Mgr. Bc. Milan Rychtařík, předseda výboru pro zdravotnictví a Ing. Petr Severa, vedoucí Odboru zdravotnictví Krajského úřadu Ústeckého kraje.

„Nová vozidla nahradí stávající, starší sanitní vozidla. Zdravotnická záchranná služba Ústeckého kraje s významnou podporou Ústeckého kraje obnovuje vozový park záchranné služby pravidelně, na základě nastavené plánované obnovy. Čtrnáct nových vozů tedy přispěje ke snížení průměrného stáří vozového parku s kladným dopadem na poruchovost a nutné opravy. V neposlední řadě přispějí ke zjednodušení práce záchranářů,“ doplnil k obnově vozového parku ředitel ZZS Ústeckého kraje Mgr. Bc. Petr Bureš, MBA.

Sanitní vozidla jsou provedena ve standardním žluto-zeleném barevném provedení a jsou vybavena základní zástavbou pro ZZS, transportní technikou, nosítky a transportními křesly s pásovým systémem, které umožňují snadný pohyb po schodech. Z toho 10 vozidel VW Crafter je vybaveno moderními elektrohydraulickými nosítky s vyšší nosností, umožňující jednodušší transport pacientů do sanitního vozidla. Všechny sanitní vozy jsou vybaveny radiostanicemi, navigacemi, kamerami a implementovanými technologiemi pro zpracování zdravotnické dokumentace.

Sanitní vozidla budou postupně přidělena na výjezdové základny ZZS ÚK Rumburk, Ústí nad Labem, Teplice 2x, Litoměřice, Louny 2x, Most, Chomutov a Vejprty.

Autor: redakce

Ústecký podvečer urgentní medicíny

Odborné i společenské setkání zdravotníků by nešlo realizovat bez významné spolupráce s Fakultou zdravotnických studií UJEP, kde se semináře konají.

UPUM neboli Ústecký podvečer urgentní medicíny je projekt pravidelných dobrovolných seminářů Vzdělávacího a výcvikového střediska ZZS Ústeckého kraje s cílem zlepšovat péči o kriticky nemocné pacienty v našem kraji. Každý podvečer je věnován třem tématům z urgentní medicíny. Přednášejícími jsou odborníci z řad zaměstnanců ZZS Ústeckého kraje a Krajské zdravotní.

Původním cílem bylo se někde sejít a pobavit se o naší práci, o urgentní medicíně, rozebrat různé případy, postupy a diskutovat nad nimi. Proč se však scházet jen v malém počtu u jednoho stolu. Myšlenka se tak následně realizovala do podoby velkého podvečera“, říká MUDr. Pavel Oravec, lékař ZZS Ústeckého kraje a jeden z hlavních organizátorů semináře pro zdravotníky v urgentní medicíně.

Dobrovolné semináře UPUM přispívají do vzdělávacího procesu zdravotnických záchranářů a lékařů nejen z naší záchranné služby, ale také zdravotníků pečujících o urgentní pacienty v nemocnicích Krajské zdravotní či studentů zdravotnických oborů Fakulty zdravotnických studií UJEP.

První UPUM jsme odstartovali letos 21. března s velmi pozitivními ohlasy. Následoval druhý podvečer, který se uskutečnil 20. června, opět s velkým počtem posluchačů. Do budoucna plánujeme zapojit do odborných témat také kolegy ze složek IZS.

Odborné i společenské setkání zdravotníků by nešlo realizovat bez významné spolupráce s Fakultou zdravotnických studií UJEP, kde se semináře konají. Projekt UPUM tak představuje vzájemnou spolupráci nejvýznamnějších poskytovatelů zdravotní péče v našem kraji společně s FZS UJEP.

Všem přednášejícím patří velké poděkování a již nyní se těšíme na další Ústecký podvečer urgentní medicíny. Sledujte proto webové stránky upum.webnode.cz, kde se dozvíte další termín.

„Ústecký podvečer urgentní medicíny je skvělou příležitostí propojení studentů s odborníky z praxe. Budoucí záchranáři skrze tyto podvečery nahlédli do zákulisí jejich budoucí profese a získali cenné informace, které uplatní nejen při studiu. Skutečnost, že se ÚPUM koná právě na FZS UJEP je známkou velmi úzké a kvalitní spolupráce se Zdravotnickou záchrannou službou Ústeckého kraje,“ uvedl Patrik Christian Cmorej, vedoucí Katedry záchranářství a radiologie.

Autor: Pavel Oravec a redakce

Výcvik v simulátoru záchranářského vrtulníku

Již řadu let naši letečtí záchranáři tuto akademii navštěvují a tráví celý den uvnitř pohybující se koule, ve které je virtuální prostředí kabiny vrtulníku.

Letecký záchranář je primárně erudovaným zdravotníkem. To je ovšem jen jedna z rolí, které musí plnit. Druhou rolí je TCM (Technical crew member) a plnění úkolů z této kvalifikace vyplývajících. Je vlastně „pravou rukou“ pilota. Jako TCM pomáhá pilotovi s navigací, společném plánování letové trasy, výběru místa přistání, zajištění bezpečného přiblížení na toto místo a pomoc s bezpečným přistáním a opětovným vzletem. Sleduje rovněž vývoj počasí, aktivně hledá okolní letadla i ptáky, pozemní překážky jako jsou komíny, výškové stavby, elektrické vedení. Rovněž sleduje data z přístrojů, pomáhá identifikovat technické potíže, závady a je pilotovi podporou při jejich řešení.

Protože tyto činnosti je třeba cvičit jinak než sběrem zkušeností z reálných situací, je třeba simulací. Nejlépe na full motion simulátoru. Takový simulátor je v Německu, poblíž Bonnu v HEMS ADAC Academy. Již řadu let naši letečtí záchranáři tuto akademii navštěvují a tráví celý den uvnitř pohybující se koule, ve které je virtuální prostředí kabiny vrtulníku. Zkušený pilot a instruktor nám připravuje „horké chvíle“, které pilot s naší podporou musí řešit. Náhlé změny počasí, vysazení či požár motoru nebo selhání ovládní vrtulky. Scénářů je připravených hodně. Po prvotním překonání kinetózy, přijde poměrně intenzivní stres, protože být v simulaci, přeci jen nechceme s vrtulníkem „spadnout“.

Dnes je to po létech výcviku hlavně opakování a dril. Významný výcvikový efekt je stále nenahraditelný, a proto i letos jsme jako každý rok tuto akademii navštívili. Díky stabilní spolupráci s provozovatelem vrtulníků, firmou DSA a.s. a jasnému plánu výcviků budeme jezdit do Bonnu i v budoucnu.

Autor: Jan Bubla

Výcvik LZS na ferratě Lužická spojka

Výcvik se konkrétně týkal záchran z ferraty Lužická spojka pomocí slaněním ke zraněné osobě...

Začátkem května se členové letecké výjezdové skupiny zúčastnili pravidelného výcviku speciálních záchraných činností a nácviku pohybu ve skalním prostředí. Námětem výcviku byla záchrana osoby ze skalní oblasti Milenci, nedaleko Vaňova. Výcvik se konkrétně týkal záchran z ferraty Lužická spojka pomocí slaněním ke zraněné osobě, základním ošetřením a přípravou na vyzvednutí podvěsem. Námět cvičení je přípravou na nadcházející letní sezónu, ve které dochází v nedalekých skalních oblastech ke zvýšenému pohybu sportovních lezců, turistů a s tím spojeného vyššího počtu zásahů.

Autor: Jaroslav Mendl

Po stopách AED

Milešovka – královna Českého středohoří

 kudyznudy.cz

Nevíte kam o prázdninách na výlet? Doporučujeme výšlap na Milešovku. Dominanta Českého středohoří nás vítá při průjezdu po dálnici D8 u Lovosic a pro mnohé z nás je symbolem domova a našeho kraje. Kdo se na vrchol této královny někdy vydal, určitě se aspoň trochu zadýchal i zapotil. Dojet autem se na vrchol nedá, natož sanitkou. Proto byla také vybrána pro umístění veřejně dostupného přístroje AED v projektu Časná defibrilace v Ústeckém kraji.

Věděli jste, že ještě v 18. století byla Milešovka považována za nejvyšší horu České republiky? I když dnes víme, že tomu tak není, nejvyšší hora Českého středohoří si svůj titul královny opravdu zaslouží.

Nejen díky své nadmořské výšce, která dosahuje 836,6 m, nebo kvůli svému charismatickému vzezření, ale také pro mnoho rekordů, kterými se může pyšnit. Například představuje největrnější místo v České republice, kde bezvětří bývá průměrně pouze 8 dní v roce. Na vrcholu je každoročně zaznamenáno nejvíce bouří na našem území, proto se mu také často přezdívá Hromová hora. Výskyt bouřkového počasí na Milešovce meteorologové zaznamenávají až 30 dní v roce.

Od roku 1953 je hora chráněna jako národní přírodní rezervace. Roku 1874 zde byla nalezena jedna z mála českých orchidejí, jazýček jadranský. Milešovka převyšuje okolní krajinu o více než 350 m a nabízí tak ideální rozhledové místo. Samotný vrchol je téměř ze všech stran zalesněný. Nádherné panoramatické pohledy do všech světových stran se návštěvníkům naskytou až z meteorologické stanice. Za dobré viditelnosti lze dohlédnout na Krkonoše, Šumavu, Krušné hory, Prahu, výjimečně až na 300 km vzdálené vrcholky Alp.

Člověk navštěvoval Milešovku odedávna, o čemž svědčí archeologické nálezy keramiky mladší doby kamenné. Turistika na Milešovce ožila v roce 1825, kdy hostinský z Milešova Antonín Weber zbudoval na vrcholu hory obcerstovnu – chýše z roští a větví, kterou navíc vybavil mechovými lůžky pro případné nocležníky. Proslulá „mechová chýše“ byla však zanedlouho nahrazena zděnou stavbou a roku 1903 se začalo se stavbou meteorologické observatoře s vyhlídkovou plošinou. Observatoř, která zde plní svoji funkci dodnes, je zároveň nejstarší českou horskou meteorologickou stanicí.

Na severním svahu hory uvidíte lanovku, která je bohužel pouze nákladní a slouží obsluze observatoře. Dvakrát ročně jsou zde pořádány Dny otevřených dveří, zpravidla kolem 23. března a koncem září, kdy je na observatoři i na rozhlednu vstup zdarma. Zároveň je možné absolvovat odborný výklad s prohlídkou některých měřících přístrojů.

Ten, kdo si chce užít nezapomenutelné výhledy, musí na vrchol pěšky. Tůra se dá zahájit v Milešově, odkud vede červená značka po strmé břidlicové cestičce. Trasa je velmi náročná a rozhodně na kole nesjíždná. Výstup můžete také zahájit v Černčicích nebo v Bílém Újezdě po modré značce, kudy vede snazší cesta. Černice a Bílý Újezd leží ve vyšší nadmořské výšce než Milešov. Návštěvu je lepší předem ohlásit obsluze observatoře, která vám otevře jinak zamčenou branku. Při skupině nad 20 lidí je navíc možné absolvovat odborný výklad.

Rozhledna na Milešovce

V roce 2019 byl po mnoha letech obnoven unikátní 360stupňový výhled z rozhledny, který již před 200 lety prohlásil velký cestovatel a přírodovědec Alexander von Humboldt za jeden ze tří nejkrásnějších na světě.

Vidět lze běžně celé České středohoří s bezpočtem hradů a hrádků na vrcholcích kopců, Krušné hory, Říp, Doupovské hory, za dobré viditelnosti Ještěd v Jizerských horách, Sněžku a další vrcholky Krkonoš, Bezděz, Brdy, za výjimečných situací Šumavu a bájná milešovská legenda dokonce praví, že čas od času jdou odtud vidět i Alpy.

Zdroj: <https://www.kudyznudy.cz/>

Preventivně výchovná činnost

Odměnou pro nás všechny jsou dětské úsměvy a radost ze setkání se záchranáři.

Jaro opět odstartovalo naší preventivně výchovnou činnost. A akcí je opravdu hodně. Za čtyři měsíce se nám společně podařilo již realizovat přes 80 akcí včetně exkurzí na našich výjezdových základnách. Společně s HZS ÚK jsme letos uspořádali soutěž v první pomoci Mladý záchranář, na Šluknovsku již 5. ročník Správnáka a ve spolupráci s OC Olympia Teplice 19. ročník Dne záchranářů. V Děčíně se ve spolupráci s OC Pivovar konal další ročník krajské soutěže zdravotníků ze středních zdravotnických škol Ústeckého kraje v poskytování první pomoci a věřím, že podle výkonů, které předvedli, se někteří studenti inspirovali a stanou se za pár let našimi kolegy.

Popisovat zde všechny realizované akce nejde. Odměnou pro nás všechny jsou dětské úsměvy a radost ze setkání se záchranáři. Ohlasy jsou veliké a zpětná vazba velmi pozitivní. Vám všem, kteří se na této činnosti podílíte, posílám velké poděkování.

Den záchranářů v OC Olympia Teplice

V sobotu 13. května se konal již 19. ročník Dne záchranářů s OC Olympia Teplice. Dospěláci i děti si vyzkoušeli, jak správně poskytnout první pomoc a viděli složky IZS v akci. Společně s hasiči jsme připravili dvě ukázky dopravních nehod. Celé odpoledne bylo pro všechny návštěvníky díky bohatému doprovodnému programu nejen zábavné, ale především poučné.

Kolegové z rumburské výjezdové základny uspořádali v pondělí 17. dubna již 5. ročník soutěže v první pomoci pro děti ze základních a středních škol Šluknovského výběžku. Letos poprvé v prostředí koupaliště Mikulášovice a byla to dobrá volba. Účastníky čekalo šest náročných soutěžních úkolů, na kterých si mohli prakticky vyzkoušet své znalosti v téměř realistických situacích. Zde patří pochvala maskérům a figurantům, kteří se, seč jim síly stačily, snažili navodit atmosféru skutečných nehod a úrazů a tím vyzkoušet síly mladých záchránců. Ti se tak setkali s popáleninami, podchlazením, uštknutím zmijí, úrazem dolní končetiny, hlavy a také s resuscitací utonulého. Jeden z úkolů jim umožnil vyzkoušet si aplikaci záchranka v její cvičné verzi, kdy soutěžící telefonovali s našimi dispečerkami. Na každém stanovišti bylo hodnocení a zpětná vazba od rumburských záchranářů, což byla pro soutěžící cenná pomoc, neboť případné chyby jim byly okamžitě profesionálně vysvětleny a každý ví, že taková zkušenost je neocenitelná. Medaile a ceny pro vítěze předal starosta obce Mikulášovice.

Autor: redakce a Jana Hozáková – VZ Rumburk

Rallye Ostrov 2023

Dva dny plné adrenalinu a zážitků z urgentní medicíny si připravili organizátoři pro 14 soutěžních posádek v rámci letošního, již 8. ročníku Metodického cvičení složek IZS – RALLYE OSTROV 2023.

Záchranáři museli prokázat při plnění úkolů své znalosti a dovednosti včetně spolupráce se složkami IZS. Společně s hasiči, policisty a horskou službou zažili nezapomenutelné chvíle, které využijí ve své práci.

Letošního ročníku se účastnilo 12 posádek RZP ZZS Ústeckého kraje, soutěžit přijela jedna posádka kolegů z liberecké záchranky a také budoucí záchranářky, studentky 2. ročníku záchranářství z Fakulty zdravotnických studií UJEP.

Při závěrečném vyhodnocení a vyhlášení výsledků právem patřil potlesk vítězům. A kdo stál na bedně a kdo si odvezl velký putovní pohár?

1. Místo – Barbora Smetáková a Lukáš Vlček / Litvínov
2. Místo – Dominika Burianová a Antonín Lhotský / Žatec
3. Místo – Jan Mach a Rudolf Šikl / Ústí nad Labem

Pohár Obce Tisá – Iva Krpálková a Tomáš Škovránek / Rumburk
Litvínovští kolegové nás tedy budou v příštím roce reprezentovat na Mezinárodní soutěži záchranářských posádek Rallye Rejviz 2024.

Celkem 11 úkolů, některé více odborné, jiné více adrenalinové, ale také zábavné. Zde jsou:

Úkol č. 1 - Prodloužený víkend

Posádka dostala výzvu k výjezdu, kdy na tísňovou linku 155 volala nezletilá osoba, že došlo k požáru chatky a volající je lehce popálená. Při příchodu posádky na místo jim jde popálená osoba naproti a sděluje jim, že uvnitř je další člen rodiny a posílá je dovnitř. Z chatky se valí dým a druhá zraněná osoba volá o pomoc.

Úkolem posádky bylo zjistit, co se na místě stalo, dbát na vlastní bezpečnost a ošetřit 2 popálené osoby. Cílem úkolu bylo mimo jiné ověření znalosti doporučených postupů u pacientů s termickým traumatem. Krátce před koncem úkolu se ještě soutěžní posádka dozvídá od HZS, že uvnitř našli ještě jednu osobu bez známek života.

Úkol č. 2 Hurikán

Námětem úkolu byla dopravní nehoda motorkáře, který nezvládl řízení a narazil do stromu. Motorkář byl při vědomí, kdy ho nejvíce ohrožovala otevřená fraktura humeru s masivním krvácením a zavřená fraktura femuru. Cílem úkolu bylo komplexní ošetření polytraumatizovaného pacienta, jeho správné směřování a úvaha nad včasnou aktivací letecké výjezdové skupiny.

Nejdílnou součástí úkolu byla práce s imobilizačními pomůckami, které jsou nám ve vozzech k dispozici. Největším oříškem se mohlo zdát správné naložení trakční dlahy, kdy tato pomůcka není využívána denně a práce s ní se tak může zdát obtížná. Všechny posádky úkol zvládly a věříme, že mohl sloužit minimálně jako podnět k oprášení si manipulace s vybranými pomůckami. Všem děkujeme za plné nasazení při řešení této úlohy.

Úkol č. 3 – Zůstaň se mnou

Smyslem tohoto úkolu byla péče o pacienta s amputací palce ruky se zaměřením na správné ošetření amputátu a cílové směřování pacienta do replantačního centra. Sezóna zahrádkářů, chatařů a kutilů je již v plném proudu, a lze tedy očekávat, že se s tímto závažným poraněním opět v naší profesi setkáme.

Úkol č. 4 - Flash

Posádka byla vyslána k dopravní nehodě s poruchou vědomí. Na místě se nenechali zmást ani oděrem alkoholu z rozbitých lahví, ani modřinou na čele, ale všichni odhalili závažnou bradykardii, která ovlivňovala vědomí pacienta. Ti šikovnější z EKG odečetli AV blok třetího stupně. Lékař na konzultačním telefonu jim s diagnostikou EKG nemohl pomoci, v oblasti není datové pokrytí pro odeslání EKG záznamu.

Díky tomu vznikla při řešení úkolu jedna hezká scénka:

Posádka: „EKG nejde poslat paní doktorko, ale je tam bradykardie kolem 30/minutu.“

Doktorka: „Tak mi to EKG popište.“

Posádka: „Pěčko, komora, pěčko, pěčko, komora, pěčko, komora, pěčko....“

Úkol č. 5 – Chatová osada

Námět inspirovaný skutečnou událostí. I pro otrlé záchranáře to byla velmi vypjatá situace. Posádky se musely vypořádat s několika složitostmi najednou. Nejtěžší bylo si uvědomit, jaký management zvolit a tím celou situaci správně vyřešit, dbát především na svoji bezpečnost a poslouchat pokyny policie. Záchranáři tak zažili střelbu v přímém přenosu. Dále se statečně popraly se situací, kdy museli resuscitovat dvě dospělé osoby zároveň a to jen pomocí jednoho vybavení. Nakonec ještě citlivě řešit zraněné děti, včetně znásilnění. Úkol byl emočně náročný, ale všichni to

zvládli s grácií. Úkol č. 6 – UL 27-63

Kódové označení nebo snad SPZ auta? Dopište čárku nad první písmeno a je to jasné. Děda včelař ukazuje vnučátkům, jak pečovat o včely v úlu. Když tu se náhle včely rozlétnou a na všechny přítomné zaútočí. Přestože všichni mají speciální ochranný včelařský oděv, jsou závažně pobodáni. Děda, kterému jen tak nějaké žihadlo nevádí, se ještě snaží roj včel odhánět, aby se záchranáři mohli věnovat jeho zraněným vnučátkům. Náhle však i on sám náhle klesá k zemi, ve smrtelně ohrožující anafylaktické reakci. Dochází k masivnímu a velmi rychlému otoku v krku a hrozí bezprostřední udušení. Jediná šance na jeho záchranu je chirurgické zprůchodnění dýchacích cest.

A všichni správně do krku řízli. Pro účastníky byly připravené speciální vepřové hrtany. Před rozhodčími museli tento život zachraňující úkon správně provést a prokázat tak nejen znalost, ale zejména zručnost a dovednost.

Po splnění úkolu byla pro posádky připravena sladká odměna v podobě skleničky s lahodným medem.

Úkol č. 7 – Já, robot

Simulační medicína má již své pevné místo ve vzdělávání zdravotníků. Speciální figurína, která se chová jako živý člověk. Posádky musely rozpoznat a řešit několik simulovaných závažných stavů. Lektoři obsluhující našeho simulačního robota to neudělali svým kolegům vůbec lehké.

Úkol č. 8 – Dvě věže

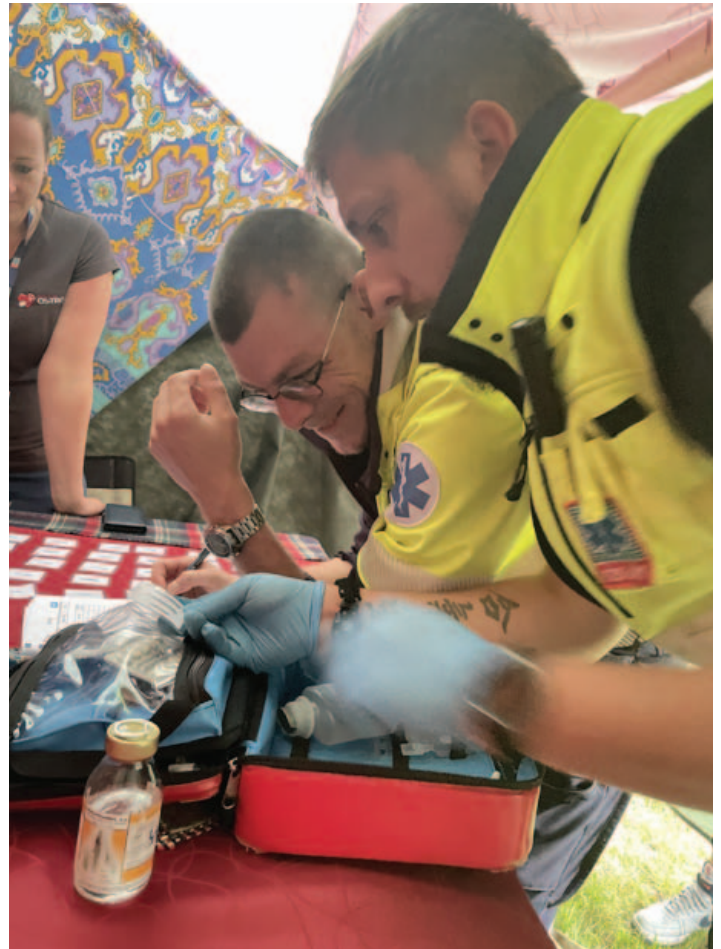
Dvě věže jsou tradičním úkolem s jasným zadáním. Vyběhnout na kopec, s důvěrou v kolegy z LZS a IZS se nechat navléci do postroje a helmy, v té chvíli již s výhledem na protější 40 metrů vzdálenou skalní věž, udržet si důvěru, sebrat odvalu, mít pod kontrolou nával adrenalinu, zavěsit se na traverz překonávající údolí a nad stromy vzduchem proplout na druhou stranu. A to není všechno. Teď trochu pod vlastní kontrolou přelézt po úzké římsce ke slaňáku, jak se říká kovovému oku na vrcholu skály. Zde trochu, anebo raději hodně přesně poslechnout instrukce ke slanění a spustit se vlastními silami pomalu přes 20 metrů dolů na zem. Důvěra v týmu, odvaha, sebekontrola, schopnosti, důslednost, tolik důležité vlastnosti pro povolání záchranáře.

Úkol č. 9 – Nebojsa alias krmelec

Nelehký úkol zaměřený na správně vedenou zdravotnickou výjezdovou dokumentaci. Její vyplnění v případě, že pacient mimo ohrožení života odmítá převoz i další péči záchranářů a jsou proto nuceni ponechat ho na místě zásahu. Informovaný nesouhlas (negativní reverz), tak zní oficiální název této důležité zdravotnické dokumentace. Zkušení lékaři a v tuto chvíli komisaři z naší záchranky úkol připravili záměrně. Je to sice papír, ale pokud je správně napsaný, může se o něj opřít. Tak zněla jejich poučka i rada, jak správně sepsat tuto specifickou dokumentaci.

Úkol č. 10 – Sahara

Konečně něco zábavného. Rozhodovala souhra a koordinace pohybů v týmu. Úkolem soutěžících bylo přenést 35 litrový kýbl pomocí transportních pomůcek přes vytvořenou dráhu. Bodovala se rychlost a hlavně hladina vody donesené do cíle. Tato disciplína měla za úkol pobavit a odpočinout si od náročných úkolů. To se myslím povedlo a posádky se zde uvolnily a zasmály.

Úkol č. 11 - Šarlatán

Posádky v tomto úkolu, který nebyl zařazen mezi soutěžní úkoly v „hlavní“ soutěži, musely rozeznat co nejvíce léků z pozitivního lékového listu. Po vstupu do stanu věštkyne Jolandy měly před sebou ampulárium s různými léky se smazanými názvy i účinnou látkou. Na posádkách bylo, aby podle barvy, tvaru, velikosti a barevného označení, rozpoznaly co nejvíce léků a zapsaly je do záznamového archu. V případě pochybností nad některými léky mohly využít nápovědy, které jim aktivně nabízel věštkyne Jolanda.

Autor: redakce a tým Rallye Ostrov

Rallye Ostrov očima ZZS Libereckého kraje

V letošním roce jsme byli pozváni na Rallye Ostrov jako soutěžní posádka a byl jsem přizván jako pozorovatel k nabytí zkušeností z tohoto jedinečného klání.

Organizace toho cvičení/soutěže mi přijde velice zdařilá a také velmi náročná. Musím složit poklonu všem, kdo na RO participují. Od hlavních organizátorů „soutěžní“ posádce Urban-Vais hlídající záda ostatním závodníkům, přes vedoucí jednotlivých úloh, kteří mají krásně zpracované úkoly, ze kterých jde leckdy mráz po zádech, jak reálně situace působí. Samotní figuranti z řad zaměstnanců, jejich rodinných příslušníků a studentů by zasloužili cenu Thalie a to opravdu nepřeháním. Jejich trpělivost předvést opakovaně a kvalitně danou scénku si zaslouží „standing ovation.“

A to vše odehrávající se v krásném prostředí Ostrova u Tisé se zázemím v budově Police České republiky. Během soutěže jsme měli možnost kontaktu s ostatními posádkami, z nichž čišelo nadšení a je krásné, jak jedinci dokáží vystoupit mimo svou komfortní zónu a překonat sebe sama. Při sledování naší posádky a rozebírání jednotlivých úloh jsme se dozvě-

děli spoustu nového, a to všichni už nějaký ten pátek jezdíme. Je jisté, že zkušenosti z takové akce mají velký přínos nejen v navazování kontaktů s kolegy z výjezdu, tak i spousty nových poznatků.

Osobně doufám, že u nás v kraji pod Ještědem dokážeme vytvořit podobný formát soutěže/cvičení také s kvalifikací na Rallye Rejvíz.

Myslím, že můžu mluvit nejen za sebe i za celou posádku a poděkovat za nabídnutou účast, kterou jsme si moc užili!

S pozdravem a díky Michal „Čert“ Tomáš

P. S. Doufám, že naše pozvání platí i pro roky příští, mohli bychom tímto odstartovat takovou krásnou mezikrajskou spolupráci a výměnu spousty informací a zkušeností.

*Autor: Ing. Michal Tomáš
oddělení krizové připravenosti ZZS Libereckého kraje*

Mám všechny 4 končetiny aneb pohled zpět na 7 měsíců na východní Ukrajině

Celé tohle dobrodružství začalo v srpnu loňského roku, kdy jsem díky kamarádce z Bratislavy (kterou znám z předchozí práce pro Lékaře bez hranic na Slovensku) objevila inzerát od mezinárodní humanitární organizace STEP-IN na pozici trenéra první pomoci na Ukrajině. Slovo dalo slovo a po absolvování interview s vedoucí mise, programovou manažerkou a ředitelkou organizace pro Ukrajinu, na které jsem se mimochodem přihlásila kvůli časovému posunu pozdě, sedím prvního října 2022 ve vlaku směr Krakow. Z Krakowa se přesouvám s polskou kolegyní a norskou psychologičkou za zbytkem týmu do Mukačeva, kde probíhal týdenní celotýmový trénink a meeting. V týmu postupně potkávám kolegy ze Slovenska, Polska, Ukrajiny, Argentiny, Švédska, Itálie, USA, Norska i Portugalska. Poslední den nás čeká vstávání po 3. ráno a 19 hodinový přesun auty do 1100 km vzdáleného východoukrajinského Dnipra, kde strávím následujících 7 měsíců plných air alertů, výpadků elektřiny, ale i dobře stráveného času s přáteli, kteří mi snad v životě už zůstanou navždy.

Mise započata

Ukrajina na mě působí jako dost placatá země, s výjimkou Zakarpatí, kde mají moc pěkné kopečky.

Ukrajina na mě působí jako dost placatá země, s výjimkou Zakarpatí, kde mají moc pěkné kopečky. Je plná půdy černé barvy, nekonečných lánů polí, všudypřítomných vlajek a žlutomodrých autobusových zastávek, na kterých pravidelně brzdí nepřekonatelné "maršrutky" neboli místní minibusy, řítící se po silnici plných děr, nejkuli kráterů, neidentifikovatelnou rychlostí a část z nich určitě bez STK. Začínám si zvykat na všudypřítomné "ocelové ježky, jakožto český vynález", těch jsem potkala opravdu tisíce. Také vojenské checkpointy, kde probíhá kontrola dokladů a někdy i celého vozu. Časté je houkání sirén venku, a taky z bezpečnostní aplikace, která oznamuje letecký poplach. Zpočátku člověk slyší několikrát za noc alert. Nespí a čeká, co bude. Po pár týdnech už jen zamáčknu tlačítko věčně nabíjejícího se mobilu a spím dál. Ne nadarmo se říká, že člověk si zvykne na všechno. Z postele mě dostávají až exploze, které nejen že dělají rámus, ale také vyvolávají jemnou tlakovou vlnu, která zatřese i okenními tabulkami. To jsem na nohou za pár vteřin a mažu se ukrytý do chodby v přízemí, dle pravidla dvou zdí oddělující od možného místa výbuchu. Naštěstí dělá největší rámus protivzdušná obrana, která se neustále zlepšuje a během mého pobytu zvládá zlikvidovat během masivních útoků až 100 % raket, dronů a střel vystřelených z Černého a Azovského moře či přímo z Ruska. Co se nám postupně během podzimu objevuje stále častěji jsou výpadky elektřiny, které od listopadu do února bývají pravidelné někdy i 16 hodin denně. Hodinový rozpis dle lokalit se nám dostává do rukou někdy v lednu, člověk si tak naplánuje hygienu, praní, vaření, nabíjení elektroniky a život jako takový. Nejdelší odstávku po masivních útocích RF jsem zažila 2,5 dne, kdy už nebyla ani hotovost v bankomatech, pokud nějaký vůbec fungoval. Člověku najednou dochází, jak moc jsme na moderních technologiích závislí, bez proudu, signálu a internetu už ani nenakoupíme, neb neberou karty a bankomat taky nejde, protože "no connection".

Zpět k té podstatné části, takže polytrauma tréninky!

Ty jsou založeny na ATLS protokolu. Nejdřív připravujeme curriculum, program, píšeme přednášky, organizujeme nákup materiálu, přichází nám manekýn Felix-můj nejlepší přítel na dalších pár měsíců, kterého budeme během scénářů mučit, řezat, intubovat, maskovat skvělým make-upem a trénovat všechny nezbytné dovednosti a práci v týmu. Naštěstí na tohle všechno nejsem sama a pod dohledem anestezioložky Daniely, mého pozdějšího dvojčete, vše klapě jak má. Přidává se k nám emergency lékař z Itálie a s malou dušičkou (tou mojí) rozjíždíme první třídení tréninky pro lékaře se zkušenostmi s urgentní medicínou i bez, školíme také místní záchranáře "felčary", zdravotní sestry i studenty posledních ročníků medicíny. Kombinujeme teoretickou část s individuálními dovednostmi, a to od zástavy externího masivního krvácení turnikety, wound parkingem, Izraelskými obvazy, až po zajištění dýchacích cest, provedení dekomprese hrudníku jehlou či drenáží. Aplikujeme pelvic pás, trakční dlahu, C límec, aktivujeme masivní transfuzní protokol. Kolega Andrea

přidává znalosti a učí e-FAST, takže pro mě skvělá příležitost zkoušet urgentní sono hrudníku a břicha. Nejoblíbenější částí tréninků jsou vždy scénáře, na kterých se nejprve vyřádím s make-upem pro Felixe, trénujeme spolupráci v týmu, poměrně striktní následování sekvence xABCDE a střídáme účastníky v roli team-leadera. Postupně se mění délka tréninků dle daného projektu a tak školím třídení tréninky sama s dopomocí Dani a pak v tandemu s lékařem z Itálie či USA i čtyřdení tréninky, 3 dny polytrauma a poslední den jen rize ultrazvukový. Naši účastníci jsou velmi vděční, ať už mají zkušenosti s válečnými zraněními nebo ne, pozorně poslouchají mojí vůbec ne ideální angličtinu, napovídají latinská slovíčka našim překladatelům, sdílejí své zkušenosti, abychom se učili i my, což je obřím přínosem každého školení či projektu kdekoli na světě. Musím říct, že i velmi pozitivně reagují na to, že jsem z Čech a děkují za podporu a pomoc z naší strany. Padlo i několik vtipků "co jste to za blázny, co jezdí do války." Náš pojízdný "polytrauma cirkus" postupně pokrývá čtyři oblasti na východě Ukrajiny, naříděno mám stovky kilometrů od Kharkivské přes Povitavskou až po Dnipropetrovskou a Záporožskou oblast. Nejbližší frontě 30 km a nikdy ne v okupované oblasti, takže relativně v bezpečí, ne :-). A co mi tohle všechno dalo a vzalo? Nevzalo mi to vůbec nic! Nadělilo dva šedivé vlasy (jako fakt, už je to tady), přihrálo do života pár skvělých lidí, které si chci nechat napořád. Profesionálně mě velmi obohatilo o zkušenosti a dovednosti, možnost učit se od kolegů z různých koutů světa s různými pohledy na medicínu jak humanitární tak urgentní. Závěrem chci poděkovat všem, kteří mi zkušenost, která má dle mého přesvědčení obrovský přesah, umožnili. Ať už mojí rodině (ano, vždycky víc trpí ti, které necháváme doma), všem kamarádům, kteří se o mě báli a samozřejmě záchrance jako takové, kolegům v Litvínově a taky celému mému STEP-IN týmu.

Autor: Bc. Dita Pláničková

Ústecký kraj poslal sanitky a humanitární pomoc Ukrajině

Seďm již vyřazených sanitních vozů od Zdravotnické záchranné služby ÚK doplněných o humanitární materiál a léčiva vypravil Ústecký kraj pro sedm nemocnic v partnerské oblasti Zakarpátí na Ukrajině. V pátek 14. dubna odjela kolona z České Kamenice do Jihlavy, kde ji převzal dobročinný fond ViZa jako zprostředkovatel přímého kontaktu s nemocnicemi. Ústecký kraj pravidelně obměňuje a modernizuje vozový park záchranářů, proto si mohl dovolit staré vyřazené vozy věnovat dál na Ukrajinu, kde poslouží v sedmi konkrétních nemocnicích v oblasti Zakarpátí. Každý vůz byl vybaven humanitární pomocí (ochranné pomůcky, skládací lůžka a spacáky, elektrocentrála) a léky a zdravotnickým materiálem přesně podle požadavků jednotlivých nemocnic. Léky se podařilo zajistit ve spolupráci s Generálním konzulátem v Drážďanech. Celková hodnota materiální pomoci byla cca 3,25 milionu korun.

Autor: redakce

ZZS ÚK a její záchranáři osobnostmi roku Ústeckého kraje 2022

V Zahradním domě v Teplicích se konalo 30. března 2023 slavnostní vyhodnocení čtenářské ankety Osobnost roku 2022 Ústeckého kraje.

Zdravotnická záchraná služba Ústeckého kraje získala zvláštní cenu odborné poroty za preventivně výchovnou činnost, kterou převzal Prokop Voleník a za projekt Časná defibrilace v Ústeckém kraji, který pomáhá zachraňovat lidské životy, ocenění přebíral Mgr. Lukáš Vais.

V kategorii sport se osobnostmi roku staly Štafety ZZS ÚK – Rumburk a Teplice, které v loňském roce vybojovaly prvenství a velký pohár v Lize IZS – Česko vesluje. Ocenění převzala Pavla Nedvídková, záchranářka vítězné štafety z výjezdové základny v Rumburku.

V kategorii dobrý skutek se stala osobností naše kolegyně a záchranářka Dita Pláničková, která působila na východní Ukrajině v humanitární pomoci s neziskovou organizací STEP-IN, kde se věnovala vzdělávání zdravotníků v péči o těžce zraněné. Ocenění v její nepřítomnosti převzal ředitel ZZS Ústeckého kraje Mgr. Bc. Petr Bureš, MBA.

ZZS Ústeckého kraje má medailového tiskového mluvčí

Profesní organizace PR Klub, která ocenění Mluvčí roku pořádá, vyhlásila na slavnostním galavečeru 7. března 2023 v pražském hotelu NH Prague City vítěze v kategoriích Nejlepší mluvčí soukromého sektoru, Nejlepší mluvčí veřejného a neziskového sektoru a PR tým roku. Vítěze v jednotlivých kategoriích vyhodnotila porota složená z celé řady šéfredaktorů a redaktorů významných médií a také zkušených odborníků na PR a komunikaci.

Mezi TOP 3 nejlepšími komunikátory v kategorii Nejlepší mluvčí veřejného a neziskového sektoru se na třetím místě umístil tiskový mluvčí Zdravotnické záchrané služby Ústeckého kraje Prokop Voleník. „Nominace a umístění ve finálové skupině bylo pro mě velkým překvapením a třetí místo mezi nejlepšími profesionály v oboru je úžasné. Velmi děkuji odborné porotě, kolegům z médií a všem kolegům z naší záchranky. Velké poděkování za podporu v mé profesi patří také manželce Markétě, která to se mnou nemá mnohdy vůbec jednoduché,“ popisuje svůj úspěch Prokop Voleník.

Poděkování Ústeckého kraje za hrdinství při likvidaci požáru v Českém Švýcarsku

Slavnostní poděkování Ústeckého kraje složkám Integrovaného záchraného systému České republiky za likvidaci požáru v Českém Švýcarsku proběhlo 1. února ve velkém sále Hradu v Lito-měřicích. Mezi hosty nechyběl generální ředitel HZS genpor. Vladimír Vlček, náměstek policejního prezidenta ČR genmaj. Tomáš Lerch či velitel vzdušných sil Armády ČR, brigádní generál Petr Čepelka. Pamětní plaketu z rukou hejtmána Jana Schillera převzali zástupci krajských vedení složek IZS, 11 stanic krajských hasičů a zástupci 140 jednotek dobrovolných hasičů.

Z rukou hejtmána Jana Schillera převzal poděkování pro ZZS Ústeckého kraje její ředitel Mgr. Bc. Petr Bureš, MBA.

Autor: redakce

Prokopni to!

Prokopnout strach či nevědomost? Prokop lékař a Prokop záchranář vědí jak na to.

Prokopni to. Tak zní název nového pořadu Krajské zdravotní, a.s., a Zdravotnické záchranné služby Ústeckého kraje. Jeho cílem je společně s Prokopem a Prokopem prokopnout strach a obavy z poskytování první pomoci či z návštěvy nemocnice. V hlavních rolích se představí Prokop Seif, lékař Anesteziologicko-resuscitačního oddělení Nemocnice Most a Prokop Voleník, záchranář a tiskový mluvčí Zdravotnické záchranné služby Ústeckého kraje.

„Cílem Prokopni to je prokopnout nejen pochopitelné obavy a strachy, které zcela přirozeně všichni v souvislosti s vlastním zdravím nebo se zdravím našich blízkých máme. Chceme prokopnout ale i nejistotu, možná až nevědomost, která v souvislosti například s poskytováním první pomoci panuje. Sáháme si do svědomí, kdo z nás si ji ze školy opravdu pamatuje, navíc i první pomoc se vyvíjí. Chci moc poděkovat všem, kteří s námi do tohoto projektu šli, a kteří nám fandí a podporují nás. A velký dík určitě patří mým kolegům, bez kterých by tento nápad rozhodně nebyl zrealizovaný. Jsem přesvědčená, že občas někoho mírně „nakopnout“ neškodí. Možná jsem snílek, ale chceme se těmito videi vážně prokopnout k dobré věci,“ říká k novému projektu Jana Mráková, tisková mluvčí a vedoucí Tiskového a komunikačního oddělení Krajské zdravotní, a.s. Právě tým

tohoto oddělení stojí za celým projektem, a to jak co se námětu týká, tak i následné realizace.

„Prokopni to mi přijde jako perfektní projekt do této doby. Ukázat veřejnosti, jak to chodí, když o ně pečujeme v nemocnici nebo na záchrance, je určitě jedním ze způsobů, jak zlepšit důvěru v náš zdravotní systém. A i kdyby to jednomu člověku pomohlo vyřešit svůj zdravotní problém a jednomu přetíženému urgentnímu příjmu ubralo pár pacientů, kteří mohou jít třeba k praktikovi, bude to mít smysl. Témat máme tolik, že si snad každý najde něco zajímavého. Navíc s lidmi v týmu je radost cokoliv tvořit, takže nešlo říct ne,“ doplňuje MUDr. Prokop Seif.

„Když přišla nabídka na spolupráci na tomto projektu, ještě k tomu s kolegy, který se jmenuje stejně jako já, se společným cílem poskytnout široké laické veřejnosti informace ze světa urgentní medicíny, první pomoci a záchranné služby, nebylo nad čím váhat. Jdu do toho. Společně prokopnout strach z poskytování laické první pomoci, prokopnout dosavadní nevědomost a neznalost těchto zdravotnických systémů, kde společně zachraňujeme životy. Věřím, že se nám společně podaří důležité informace laické veřejnosti poskytnout zábavnou a vtipnou formou,“ dodává Prokop Voleník.

Autor: redakce

Přednášeli jsme své zkušenosti

V prvním pololetí letošního roku jsme se zúčastnili několika odborných konferencí urgentní medicíny. Své zkušenosti jsme přednášeli v Plzni, v Ústí nad Labem a v Mikulově, kde jsme se zároveň zúčastnili letošního ročníku prestižní soutěže posádek ZZS „Resusci Cup 2023“. Účast na odborných konferencích umožňuje zdravotníkům nejen vzájemně předávání důležitých zkušeností a poznatků z urgentní medicíny a přednemocniční neodkladné péče, ale také se setkávat se svými kolegy z celé republiky. Všem kolegyním i kolegům, kteří úspěšně reprezentovali naši organizaci, posíláme prostřednictvím těchto řádků poděkování.

Autor: redakce

Recenze knihy Klinické vyšetření

Klinické vyšetření - moderní propedeutika
Thomas James, Monaghan Tanya a kolektiv
Datum vydání: 03.09.2018
Nakladatelství: Grada
Katalogové číslo: 15014
ISBN: 978-80-271-0108-5
Formát / stran: 120x205, 768 stran
Jazyk: Čeština

Drazí kolegové, dovoluji, abych Vám představil knihu, jenž se mi dostala před nedávnem do rukou a velice mě zaujala. Jedná se o překlad z anglického originálu Oxford handbook of clinical examination. Kniha o vyšetření pacienta bylo již napsáno velmi mnoho, některé zdařilejší, jiné méně. V tomto případě se jedná se o literární počín jedinečný svým rozsahem a ojedinelý svou komplexností. Kniha se zabývá, jak již z názvu vyplývá, klinickým vyšetřením pacienta a to od hlavy k patě a takřka ve všech medicínských oborech, včetně pediatrie. Kniha se též zabývá prováděním základních výkonů a interpretací EKG a dalších pomocných vyšetření. Jedná se o velice zdařilou souhrnnou monografii, kterou

vřele doporučuji jak studentům, tak především již pracujícím záchranářům, jenž si chtějí prohloubit znalosti a dovednosti v klinické propedeutice.

Autor: Petr Bruthans

Výzkum s Fakultou zdravotnických studií

V současné době se ZZS ÚK již etabluje jako výzkumná základna Fakulty zdravotnických studií UJEP v oblasti přednemocniční neodkladné péče.

Navázaná spolupráce naší záchranky s FZS UJEP otevírá nové možnosti k realizaci společných výzkumných projektů. Po úspěšném testování vlivu osobních ochranných pracovních prostředků na kvalitu kompresí hrudníků, jehož výsledky byly publikovány na začátku roku v prestižním časopise *Prehospital and Disaster Medicine*, probíhá aktuálně výzkum fyzického omezení násilného pacienta v pronační poloze a jeho vlivu na změny fyziologických ukazatelů. Cílem tohoto projektu je objektivizace vlivu „zakleknutí“ násilného pacienta na změny ventilačních ukazatelů. Praktickým výstupem projektu bude návod na alternativní a bezpečné fyzické omezení násilného pacienta v podmínkách přednemocniční neodkladné péče. Vedle tohoto projektu jsou dále připraveny dva projekty, které byly podpořeny Univerzitou J. E. Purkyně v Ústí nad Labem. První projekt je zaměřen na analýzu přednemocniční neodkladné péče u pacientů se sebevražedným jednáním v době pandemie. Druhý projekt bude analyzovat dopady pandemie COVID-19 při poskytování přednemocniční neodkladné péče u pacientů se STEMI a CMP.

V současné době se ZZS ÚK již etabluje jako výzkumná základna Fakulty zdravotnických studií UJEP v oblasti přednemocniční neodkladné péče. Svými aktivitami významně zvyšuje kvalitu vzdělávání ve studijním programu Zdravotnické záchranářství.

Autor: PhDr. Mgr. et Mgr. Patrik Christian Cmorej, Ph.D., MHA

Setkání s kolegy ze sousedních krajů

Foto: společná fotka ZZS Karlovy Vary a ZZS Liberec

Květen je tradičně měsíc sblížení a my jsme tuto tradici podpořili návštěvou Zdravotnických záchranných služeb Karlovarského a Libereckého kraje. Ačkoliv nedošlo na polibky pod rozkvetlou třešní, byla tato setkání

naplněna vzájemnou výměnou cenných rad a informací. Cílem těchto setkání je nahlédnout pod pokličku kolegům a sdílet navzájem zkušenosti dobré praxe a poučení.

Autor: redakce

Střípky z dějin medicíny – díl třetí

Dostáváme se v našem vyprávění do zemí koruny české a to ve velmi bouřlivé a převratné době, 19. století. Českým zemím rok 1848 krom revoluce přináší i nového panovníka v osobě Františka Josefa I. Rok před tím se nesmazatelně zapsal do historie magistr chirurgie a nedostudovaný medikus Celestýn Opitz, jenž působil ve špitále milosrdných bratří Na Františku v Praze. Zde poprvé v Čechách provedl 7.2.1847 operaci v celkové anesthesii etherem. Šlo o jednu z prvních etherových anestesií na evropském kontinentě. Rozdělení vysokých škol (1882/3) byl impuls, po kterém česká lékařská škola povstala jako fénix z popela a zplodila

velikány medicíny, kteří zanechali svůj nesmazatelný otisk nejen v zemích českých, ale někteří i v měřítku celosvětovém. Beze sporu k takovým patří chirurgové Celestýn Opitz, prof. František Piřha, prof. Vilém Weiss, prof. Eduard Albert, prof. Karel Maydl, internisté prof. Cvostek, prof. Bohumil Eiselt, prof. Emerich Maixner, gynekologové prof. Jan Streng, prof. Václav Rubeška a spousta dalších. Do tohoto dílu se vejdou jen velcí chirurgové, zakladatelé české chirurgické školy. O ostatních oborech se dočtete v dalších dílech.

František Piřha (1810-1875)

se stal roku 1836 doktorem lékařství a roku 1837 doktorem chirurgie. Později se habilitoval na profesora na pražské lékařské fakultě a v letech 1854/5 byl i jejím rektorem. Po skončení tohoto období působil až do své smrti ve Vídeňském Josefinu (chirurgické akademii pro vojenské lékaře). Zde vyučoval chirurgii. Spolupracoval s prof. Biliothem a spolupodílel se na některých jeho zdokonaleních chirurgických technik. Za rakousko-pruské války byl jmenován velitelem válečného zdravotnictví včetně polních nemocnic Rakouska a byl povýšen za zásluhy do rytířského stavu.

Byl představitelem tzv. první pražské chirurgické školy a zároveň velikým propagátorem inhalační anesthésie.

Karel Maydl (1853-1903)

svou kariéru začal ve Vídni na 1. chirurgické klinice u prof. Alberta. Zde se věnoval nejen chirurgii, ale i národnímu hnutí. Byl aktivním členem spolku sokolského a dalších českých spolků. V letech 1891–1903 byl přednostou pražské chirurgické kliniky. Pod jeho vedením dosáhla klinika nejen evropské, ale v některých ohledech i světové úrovně. Na klinice zavedl vedení chorobopisů, operačních knih, histologické a laboratorní vyšetřování a nošení bílých pláštíků. Zavedl na klinice provádění nových

operací např. pylorotomie, jejunostomie, primární a sekundární resekce tlustého střeva, operace žlučníku, echinokoku jater, operace mozku, extrofie močového měchýře, operace strum a kýly a také operace gynekologické. Mnohé z těchto operací sám zdokonalil. Nelze pominout jeho inovativní techniku operace tříselné kýly, která je dodnes hojně používána. Jako první provedl laminektomi roku 1882 u dělníka kterému řetěz spadlý z lešení přerazil páteř a způsobil útlak míchy. Zde nutno poctivě podotknouti, že bez očekávaného efektu návratu hybnosti. Odstranil též jako první nádor mozku (1885), extirpoval larynx za použití intubace trachey.

Eduard Albert (1841-1900)

Roku 1872 získal Albert právo přednášet na vysoké škole. Rok poté byl jmenován řádným profesorem chirurgie a přednostou chirurgické kliniky v Innsbrucku. Zde pracoval na metodě resekce žaludku, kterou vyvinul dříve než Bilioth, kterému je připisáno prvenství díky publikování svých výsledků před Albertem. Roku 1881 se ucházel o místo přednosta chirurgické kliniky při české univerzitě. Neuspěl. Ucházel se i o místo přednosta chirurgické kliniky ve Vídni, zde byl úspěšnější. V únoru 1881 byl jmenován

císařem Františkem Josefem I. přednostou 1. chirurgické kliniky. Zde dosáhl velikých úspěchů. Byl i velice činný literárně. Roku 1887 byla z němčiny přeložena pro potřeby české lékařské fakulty jeho učebnice s českým názvem *Diagnos chirurgická*, jenž je nejen první česky psanou učebnicí chirurgie, ale první učebnicí chirurgie, v níž jsou propagovány Listerovi zásady antisepse. Albertovi jsou připisována mnohá lékařská prvenství: první thyroidektomie, jejunostomie, nefrektomie. Dodnes je používán jeho zdokonalený steh jímž šil střevo a na jeho počest je nazván Albertův steh.

Otakar Kukula (1867-1925)

Nástupce Maydlův. Roku 1904 byl jmenován řádným profesorem a přednostou chirurgické kliniky ve všeobecné nemocnici.

Byl vynikající operatér a velmi dobrý řečník. Na jeho přednáškách bylo vždy plno. Vydal řadu prací o chirurgii močových cest, apendicitě a břišní chirurgii, zejména významná je obsáhlá (asi 500 stránková) monografie: *Pathologie a terapie zánětu červu*.

Byl mimořádným členem České akademie, dlouholetým předsedou Spolku lékařů českých, v letech 1924–1925 rektorem Karlovy

univerzity a vychoval celou generaci českých lékařů a chirurgů. Dnes vyvolá úsměv na tváři spor, jenž s ním dlouhá léta vedl prof. Thomayer o léčbě apendicitis acuta. Thomayer byl zastáncem konservativního přístupu zatím co Kukula operativního. Dnes víme, že pravda byla na Kukulově straně, ale uvědomme si, že tento spor se vedl v době počátků sterilizace a desinfekce a hlavně před objevem antibiotik. Tudiž pooperační úmrtnost byla poměrně vysoká kvůli infekcím.

Vilém Weiss (1835-1891)

byl žákem prof. Piřhy. Od samého počátku byl lékařem v Pražské všeobecné nemocnici. Po rozdělení školy se stal prvním děkanem a později i rektorem české fakulty lékařské a zároveň prvním českým přednostou chirurgické kliniky. Byl nejen výborným učitelem přednášejícím v češtině, ale i chirurgem specializujícím se na urologii, ale i vlastencem. Od vzniku Spolku českých lékařů byl jeho aktivním členem a jedním ze spoluzakladatelů a po celý život aktivním přispěvatelem Časopisu lékařů českých. Do běžné praxe na klinice zavedl používání sádrových obvazů.